

Lahden dopingskandaali 2001

Juho Annala

TAVOITE

Lahdessa järjestettiin hiihdon maailmanmestaruuskilpailut helmikuussa 2001. Kisoissa kuusi suomalaista hiihtäjää jäi kiinni dopingin käytöstä. Hiihtäjät olivat käyttäneet Hemohe-nimistä kiellettyä ainetta. Käryn vuoksi Suomi menetti useita mitaleja, hiihtäjiä asetettiin kilpailukieltoon ja maajoukkueen sekä Hiihtoliiton henkilöstöä toimitsijakieltoon. Tapauksesta on jäänyt – ainakin hiihtoa seuraaville suomalaisille – kansallinen häpeä ja trauma.

Lahden tapahtumia ja dopingin käyttöä suomalaishiihdossa on puitu tähän päivään saakka sekä oikeussaleissa että mediassa. Jupakasta on tehty muun muassa kirja sekä dokumenttielokuva. Näiden lisäksi skandaaliin palataan säännöllisesti julkisuudessa, kuten esimerkiksi Lahden vuoden 2017 MM-hiihtojen aikaan.

Lahden dopingskandaali ja sen jälkipyykki on monella tapaa herkullinen historian tutkivan oppimisen harjoituksen konteksti. Tapaukseen liittyvä ristiriitainen viestintä, salailu ja peittely mahdollistavat erilaisia tulkintoja ja tekevät aihepiiristä toivon mukaan opiskelijoille lähtökohtaisesti kiinnostavan. Lisäksi jupakasta on tarjolla kattavasti lähdemateriaalia. Hiihtoa seuraavan kansan muistiin ovat jääneet pysyvästi suomalaishiihtäjien ja valmennusjohdon haastattelut sekä tiedotustilaisuudet. Nämä toimivat myös tehtävien aineistona ja ovat saatavilla Ylen Elävästä arkistosta.

Tehtävän tavoitteena on harjoitella ainakin seuraavia historian taitoja:

- Lähteiden kanssa työskentely: erilaisten lähteiden tunnistaminen, kontekstualisointi, lähdekriittinen arviointi
- Tiedon käsittely: olennaisten tietojen tunnistaminen ja löytäminen, ristiriitaisuuksien tunnistaminen, tiedon yhdistely ja analysointi
- Erilaisten tulkintojen arvioiminen
- Oman tulkinnan tekeminen ja sen perusteleminen historialliseen lähdeaineistoon nojautuen

Lisäksi tehtävä mahdollistaa keskustelun ja pohdinnan esimerkiksi urheilun merkityksestä kansallisessa traditiossa ja identiteetissä sekä urheilun käytöstä politiikan välineenä.

Tehtävä on toteutettu osana yhden 8. luokan historian opintoja Korpilahden yhtenäiskoulussa Jyväskylässä keväällä 2018.

MATERIAALIT

Tehtävässä voi käyttää esimerkiksi seuraavia lähdeaineistoja:

- Kooste miesten takaa-ajosta Lahden MM-kisoissa <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2008/02/13/isometsan-menetetty-takaa-ajohopea>
- Jari Isometsän tiedotustilaisuus dopingkäryn jälkeen <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2006/09/08/isometsan-dopingkary-paljastui>
- Hiihtäjien ja valmennusjohdon välinen ns. saunasopimus <https://www.mtv.fi/sport/hiihtolajit/maastohiihto/artikkeli/tassa-on-kohuttu-saunasopimus-kokonaisuudessaan/3620136#gs.ew=rGmU>
- Toimittaja Riku Rantalan muistiinpanot Hiihtoliiton lääkarilaukun löytymisestä (LIITE 1)
- Tietoja dopingaineista (LIITE 2)
- Helsingin Sanomien uutinen kisojen toisesta dopingkärystä (LIITE 3)
- Hiihtoliiton lääkarilaukku (lavastettu)
- Tehtävälomake (LIITE 4)

Lisäksi tapauksesta löytyy paljon uutisartikkeleja, asianosaisten haastatteluja ja uutispätkiä.

TOTEUTUS

Kesto: 2-3 oppituntia

1. Aloitus

Jaetaan oppilaat 3-4 hengen työryhmiin. Johdattelu aiheeseen ja historialliseen tilanteeseen tapahtuu katsomalla tovi koostetta kisojen miesten takaa-ajokilpailusta, jossa Jari Isometsä hiihti hopeaa. Korpilahdella tehdysä kokeilussa jatkettiin tämän jälkeen lavastettuun doping-testaukseen. Tämä toteutettiin yhteistyössä kemian oppiaineen kanssa. Mikäli oppilaat tekivät kemian tehtävät oikein, heille selvisi, että yksi kilpailuun osallistunut hiihtäjä on antanut positiivisen doping-näytteen.

Aloitusvaiheen lopuksi oppilaiden tietoon on tuotava, että Jari Isometsä on antanut positiivisen dopingnäytteen.

1. Tiedotustilaisuus

Tässä vaiheessa jaetaan jokaiselle oppilaille tehtävälomake. Katsotaan luokassa Jari Isometsän tiedotustilaisuus dopingkäryn jälkeen. Oppilaiden tulee tämän jälkeen vastata tehtävälomakkeen tehtäviin 1 ja 2.

2. Lähteiden kanssa työskentely

Tämä vaihe koostuu ryhmien työskentelystä tekstiaineistojen parissa. Jaetaan oppilaille lähdepaketti, joka sisältää ainakin ns. saunasopimuksen, Riku Rantalan muistiinpanot, tietoa dopingaineista sekä erilaisia uutisartikkeleita kisojen aikana tapahtuneista muista käryistä. Oppilaille on hyvä esittää kysymys: onko Jari Isometsä puhunut totta tiedotustilaisuudessa?

Oppilaita ohjataan tässä vaiheessa työskentelemään yhdessä, suunnittelemaan ja

organisoimaan omaa työtään, seulomaan laajaa lähdeaineistoa ja tunnistamaan tehtävän kannalta olennaista informaatiota.

3. Hiihtoliiton lääkarilaukku

Mikäli toteutus on mahdollista, tehtävään tuo toiminnallisuutta lavastettu Hiihtoliiton lääkarilaukku. Kesken skandaalin Ala-Tikkurilan Shelliltä löytyi laukku, joka sisälsi dopingaineita ja niiden käyttöön tarvittavaa materiaalia. Laukku kuului Hiihtoliitolle. Laukun sisällöstä löytyy paljon uutisia.

Korpilahden kokeilussa lavastettu laukku sisälsi erilaista lääkintämateriaalia, Hiihtoliiton papereita sekä tyhjiä lääkeainepulloja, joihin oli merkitty dopingaineiden tietoja. Oppilaille kerrottiin vaiheen 3 aikana, että tehtävään liittyy musta laukku. Mikäli ryhmä saisi selville mistä laukusta on kyse, he pääsisivät ”toiseen luokkaan” tutkimaan laukkuja. Tieto laukusta löytyy oppilaille jaetusta Riku Rantalan muistiinpanoista.

4. Tulkinta

Vaiheen 3 ja 4 aikana sekä niiden jälkeen oppilaat arvioivat tehtävälomakkeen valmiita tulkintoja skandaalista jakamalla 100% tulkintojen kesken siten, että vahvin tulkinta saa suurimman prosenttiosuuden. Oppilaat ovat työskennelleet ryhmänä, mutta jokainen oppilas täyttää lomakkeen henkilökohtaisesti. Valinnat tulee perustella käytetyillä lähteillä lomakkeen kääntöpuolelle.

ARVIOINTI

Arvioinnin kohteena on ennen kaikkea oppilaiden kyky perustella tulkintoihin liittyvät valintansa käyttämillään lähteillä (tehtävälomake). Myös itse työskentelyn arviointiin tulee kiinnittää huomiota: työskentelyn aikana keskiössä ovat kyky käyttää erilaista lähdemateriaalia, taito erottaa tärkeät asiat vähemmän tärkeistä sekä kriittinen suhtautuminen saatuaan tietoon.

Tehtävän voi toteuttaa myös ilman valmiita tulkintoja, jolloin oppilaat muodostavat täysin oman tulkintansa ja perustelevat sen käyttämillään lähteillä. Nyt tehtävälomakkeen tulkinnat ohjaavat oppilaita kyseenalaistamaan Jari Isometsän kertomusta tiedotustilaisuudessa.

SUNNUNTAI 25.2.2001

Herasin iltapaivalla krapulassa omasta sangystani. Kotimatkaa en muistanut. Sen sijaan muistin, että edellisena päivänä urheilutoimitukseen oli tullut hamara uutisvinkki.

Puhelussa oli vaitetty, että Ala-Tikkurilan Shellilta olisi löytynyt Hiihtoliiton laakarilaukku, jossa oli dopingaineita ja että laukku olisi toimitettu poliisiin löytötavaratoimistoon. Soittaja oli ollut lyhytsanainen eikä halunnut kertoa itsestään mitään.

Urheilutoimituksessa vinkkiä oli arveltu teekkaripilaksi tai hullun tekosiksi - sellaisia puheluita toimituksiin tulee päivittäin.

Puheluun vastannut Lahden Make oli kuitenkin aavistellut jotain muuta ja valitti vinkin minulle, koska olin rikostoimittaja. Make oli myös onnistunut ottamaan lyhyen puhelun aikana talteen syvakurkun numeron, joka näkyi toimituksen lankapuhelimen näyttössä. Tunnistin numeron heti prepaid-liittymäksi, jonka omistajaa ei voisi jäljittää.

Innostuin vinkistä heti. Olin toki seurannut Lahden kisojen tapahtumia, ja Isometsan kiinnijaamisen jälkeen pidetty lehdistötilaisuus oli huvittavaa katseltavaa. Siellahan puhuttiin ilmiselvästi taytta paskaa! Asia oli ilman muuta tsekattava. Ylityoliksi ainakin saisi, vaikka mitään muuta ei kateen jaisikaan.

Lauantaina syvakurkun puhelin oli ollut suljettu koko päivän, olin yrittänyt soittaa siihen pitkin päivää ja illalla ystävieni syntymäpäiväjuhlista. Tarvitsin kipeästi lisätietoja. Oli viikonloppu, joten asiaa ei voinut tarkistaa löytötavaratoimistostakaan. En lisäksi ollut varma, olivatko löytötavaroita koskevat tiedot ylipaansa edes julkisia.

Sunnuntain krapula-aamuna syvakurkun puhelimeen ei edelleenkaan vastattu. Keksin lähettää numeroon tekstiviestin, jonka valitystiedoista nakisin, jos kyseinen liittymä vielä joskus tulisi verkkoon. Viestiin ei mennyt perille.

”Hei, onks täältä löydetty jotain mustaa laukkuu”, tyttö kuului huutavan. ”Joo mut se on kyttiksellä”, kuulin kollegan vastaavan.

Seuraavaksi soitin Ala-Tikkurilan Shellille. Kysyin oliko sieltä löydetty laukku, jonka valehtelin hukanneeni pari viikkoa sitten.

”Minka varinen laukku”, Shellin tyttö kysyi. ”Musta”, arvasin. Joskus kay tuuri.

Tyttö laski luurin poydalle. ”Hei, onks taalt löydetty jotain mustaa laukkuu”, tyttö kuului huutavan. ”Joo mut se on kyttiksella”, kuulin kollegan vastaavan.

Ainakin jokin laukku Shellille oli siis jaanyt. Ehka jutussa olisi jotain peraa. Kavin suihkussa ja tilasin taksin.

Shellilla esittaydyin toimittajaksi ja halusin tietää lisää laukusta. Mille poliisi-asemalle se oli viety? Oliko laukkuun katsottu? Mita siellä oli ollut? Oliko joku Hiihtoliiton edustaja kysellyt laukun peraan? Kun kerroin olevani toimittaja, tyontekijat eivät halunneet puhua laukusta mitään. ”Meil on sellaset ohjeet, et vaan pomo saa puhuu toimittajille”. Huoltoaseman johtaja taas oli viikonlopun vietossa, eikä hänen puhelinnumeroaan minulle suostuttu antamaan.

Join Shellilla aamukahvit, kun kannykkani piippasi. ”Viesti valitetty”, kertoi naytto. Syvakurkku oli taas verkkossa. Soitin heti. Yllatyksekseni puheluun vastattiin. ”Halo.” ”Taalla toimittaja Rantala Hesarista. Olitte soittanut toimitukseen vinkin Hiihtoliiton laukusta. Voisimmeko tavata?” ”Se ei ole mahdollista”, aani sanoi. Yritin puhua lahdesuojasta, mutta aani pysyi tiukkana. Aloin anella. ”Tarvitsen lisätietoja, muuten en paase eteenpain. Juttua ei saada ulos ilman naytoa.” ”Laukku vietiin Malmille. Kyro nouti sen. Laukussa oli tavaraa, joka paljastaa valmennusportaana ja laakarieren tienneen kiellettyjen aineiden kaytosta”, aani sanoi. ”Miten

voin todistaa sen?”, kysyin. ”Noilla sun on parjattava. Taa puhelu paattyy nyt etka kuule musta enaa koskaan mitaan.”

Puhelu katkesi. En tanakaan paivana tieda, kuka syvakurkku oli. Minulla on tietysti asiasta omat aavistukseni, mutta lahdetta suojellakseni en voi kertoa edes sita, oliko aani miehen vai naisen.

Ymmarsin olevani lahella helvetin kovaa uutista. Nyt piti vain saada kaivettua naytto ja tehdä se ensimmaisena. Syvakurkku oli saattanut vuotaa vinkkinsa muihinkin medioihin ja maanantaina saattaisin menettaa uutisvoiton.

Jutussa oli lisaksi oltava aarimmaisen tarkkana. Olin raportoinut karajilta ja hovioikeudesta koko STT:n virheelliseen hiihtodoping uutiseen liittyneen kunnianloukkausjutun. Muistin hyvin jattikorvaukset ja Hiihtoliiton edustajien jeesustelut oikeudessa. Ehka nekin tulisivat nyt uuteen valoon. Pientakaan mokaa en kuitenkaan saisi tehdä.

Soitin valiraportin urheilutoimituksen esimiehelle Ari Pusalle ja kerroin, etta kovaan uutiseen voidaan varautua, mutta pesimisti ei pety.

Otin taksin mutsille ja fajalle Puistolaan. Tarvitsin hyvaa ruokaa ja neuvoja. Eniten tarvitsin kuitenkin paasya poliisin tietojarjestelmaan, johon myos loytotavaratapahtumat kirjattiin. Sielta voisin saada uutiseen riittavan nayton jo tanaan.

Useimmat toimittajat eivat onnistu hankkimaan koko uransa aikana sellaista poliisilahdetta, joka suostuisi antamaan tietoja tiskin alta. Itse olin ollut Hesarissa vasta vajaan vuoden, joten sellaista ei minullakaan luonnollisesti vielä ollut.

Fajalla oli yksi tuttu poliisi, joka sattui olemaan tyovuorossa ja suostui auttamaan. Sain lyhyen rekisteriprintin (joka oli taysin julkinen, kunhan tiesi mista etsia) eraalta paakaupunkiseudun poliisiasemalta, johon hurautin taksilla. Tapahtumaseloste ei vahvistanut muuta kuin sen, minka jo tiesin: musta laukku loydetty Ala-Tikkurilan Shellilta ja toimitettu Malmin poliisiin.

Tarkein tieto paperista kuitenkin loytyi: loytotavaratapahtuman kirjanneen poliisimiehen nimi ja puhelinnumero. Soitin numeroon. Poliisi oli sattumalta sunnuntaivuorossa Malmilla, olisi vielä puolisen tuntia. Loytotavaraan liittyva tieto on julkinen, poliisi kertoi. Sen kuin tulisin hakemaan asiaan liittyvat paperit.

Nyt oli kiire, kello laheni jo iltakahdeksaa. Otin taksin Malmille ja soitin keskusdeskiin toimitussihteerille. Oli ihan pakko sanoa, etta ”stop the press”. Maanantain etusivu menisi uusiksi, siita olin jo varma.

Malmilla sain ystavalliselta poliisimiehelta luettelon sailoon tuodun laukun sisallosta. Listassa oli kymmenia laakeaineita. Hemohesia ei nakynyt, sadattelin. Sain kuitenkin valokuvia verisista neuloista ja tiputuspusseista - laukku ei selvastikaan pidetty ihan tavallisena loytotavarana.

Lisaksi sain kopion paperista, jossa Kari-Pekka Kyro kuittasi vastaanottaneensa loydetyn laukun. Sekin oli tarkea paperi. Televisiosta minulle oli syntynyt vaikutelma, etta Kyro on kova luu eika tule myontamaan yhtaan mitaan, jos nayttoa ei ole.

Soitin taksin ja heti peraan urheilutoimitukseen, johon Pusa oli varvannyt lisavoimia. Luettelin laukun laakeaineita nimi kerrallaan puhelimeen ja toimituksen paassa luettiin silma kovana WADA:n listaa kielletyista aineista. Jossain vaiheessa taustalta kuului kovaa huudettu ”Bingo!” Haes-Steril oli samaa ainetta kuin Hemohes ja sita oli Hiihtoliiton laukussa.

Sanomataloon saapuessani alkoi olla jo helvetillinen kiire. Lehden ensimmainen versio menisi pian painoon. Kun urheilutoimittajista oli kyse, tunnelmaa on pakko kuvailla sahkoiseksi. Jengi santaili sinne tanne. Jopa paatoimittaja, jota en ollut koskaan aiemmin tavannut, oli saapunut vapaapaivaltaan paikalle seuraamaan tilannetta.

Kirjoitin nopeasti otsikon ja uutisen karsen, jotta saataisiin juttuun vielä kommentit. En enaa muista mita tahoja puhutettiin, mutta mina haastattelin Kyron ja Pusa Paa-vo M. Petajan. Petaja kiroili luuriin hartaasti. Kyro kiisti ja valehteli taitavasti kuin ammattirikolliset, joiden puhetapa oli minulle kuulustelupoytakirjoista tuttu.

Dirikat kavivat vielä jutun nopeasti lapi, ja totesimme olevamme varmalla pohjalla. Etusivu meni uusiksi ja meilla Manalassa neljaan ja jatkot paalle. Sain kasikirjoittaja Atte Jarviselta lahjaksi pullon Karpaasi-sinappia.

Uutisen jalkeen sain paljon uusia vinkkejä, jotka liittyivat Hiihtoliiton laakareihin ja valmennusportaaseen seka vaitettyyn kasvuhormonin hankintaan. Niita vinkkejä en pystynyt vahvistamaan - se olisi jo vaatinut kotietsintoja tai salakuuntelua. Eras vinkki tuli tosin julki myohemmin, kun Kyron dopingostosmatkat ulkomaille paljastuivat KR-P:n tutkinnassa.

Uutinen todisti jo kesken kisojen, etta hiihtajien toiminta ei ollut mitaan ”amatoorien puuhastelua” ja etta sen taustalla ei todellakaan ollut ”ulkomaalainen herra X” vaan koko Hiihtoliiton revohka.

Tosiasiasahan Hemohesilla oli lahinna peitelty kasvuhormonin kayttoa, mita en valitettavasti pystynyt koskaan todistamaan. Lieko tuolla niin valiksikaan. Eivatko kaikki viimeistaan nyt ymmarra USEIMPIEN menestyvien kesta-vysurheilijoiden kayttavan kiellettyja aineita?

Sita en tietenkaan osannut tuona pavivana ennakoida, millainen jalkipyypikki Lahden skandaalista syntyi.

Riku Rantala
entinen rikostoimittaja, nykyinen tv-tuottaja

Veren hemoglobiinin mittaaminen ennen kilpailua

Hemoglobiini mitataan valituilta urheilijoilta so. vähintään 20 % kunkin kilpailun osanottajista kilpailupäivän aamuna vähän ennen kilpailun alkua. Ylin sallittu arvo alennettiin vuoden 2001 alussa ja on nyt mieshiihtäjillä 175 g/l ja naishiihtäjillä 160 g/l. Jos arvo on tätä korkeampi, hiihtäjä ei saa osallistua kilpailuun. Kansainvälisen hiihtoliiton FIS:n lääketieteellisen koodin mukaan kyseessä ei ole dopingtestaus, vaan terveydellinen toimenpide. Arvon ylittymisestä ei seuraa dopingrangaistusta eikä kurinpidollista menettelyä, vaan terveydellinen syy estää kilpailemisen.

www.urheilu-oikeudenyhdistys.fi

Lähde: Lauri Tarasti: Lahden dopingjupakan juridiikkaa.
https://www.urheilu-oikeudenyhdistys.fi/urheilu-ja-oikeus-vuosikirja/2001/lauri_tarasti/

Hemoglobiiniarvo kertoo hapensaannistasi

Hemoglobiini on veren punasolujen sisältämä rautamolekyyliä sisältävä valkuaisaine eli proteiini. Hemoglobiinin tehtävä on kuljettaa hengitysilma vereen tullut happi keuhkoista kudoksiin ja vastavuoroisesti soluhengityksen tuotoksena syntyvä hiilidioksidi kudoksista keuhkoihin uloshengitettäväksi.

Hemoglobiini voi olla myös viitearvo- ja korkeampi. Tämä voi johtua siitä, että elimistön hapensaanti on ollut pitkään tavallista vähäisempää. Luonnonoloissa näin tapahtuu esimerkiksi korkealla vuoristossa elävillä, koska ilman happipaine laskee ilmanpaineen pienentyessä korkeassa ilmaluonossa.

Munuaisten tekemä erytropoietiini eli EPO-hormoni nostaa hemoglobiiniarvoja. Vaikka keinotekoinen erytropoietiini on tarkoitettu esimerkiksi krooniseen munuaissairauteen liittyvän anemian hoitoon, on se ihmisille valitettavasti tutumpi kilpaurheilulajeista, joissa korkea hemoglobiini parantaa suorituskykyä.

-www.potilaanlaakarilehti.fi

Lähde: Johanna Nykopp: Hemoglobiiniarvo (B-Hb) kertoo hapensaannistasi. Potilaan lääkärilehti <http://www.potilaanlaakarilehti.fi/uutiset/hemoglobiiniarvo-b-hb-kertoo-hapensaannistasi/>

Veren punasolujen hemoglobiinin tehtävänä on sitoa keuhkoissa itseensä hapetta ja kuljettaa sitä kudoksiin.

Terveen aikuisen hemoglobiini ei juuri heilahtele, ellei hän oleskele ohuessa ilmassa tai alppimajassa,

jossa hapen osapaine pienenee ja hemoglobiinin kyky sitoa hapetta heikkenee. Hapenpuutteen paikkaamiseksi elimistö kiihdyttää erytropoietiini-hormonin tuotantoa, joka lisää punasolujen ja hemoglobiinin määrää. Vähitellen hapenotto- ja suorituskyky paranevat.

Lääketiede tuntee useita hapetta sitovia hemoglobiinin mutaatiota. Synnynnäinen liikahemoglobiinisus on tuottanut Suomeen mm. kuuluisan Mäntyrannan hiihtäjäsuvun.

-www.tiede.fi

Lähde: Tom Krusius. Veren punasolujen hemoglobiinin tehtävänä on sitoa keuhkoissa itseensä hapetta ja kuljettaa sitä kudoksiin. Tiede-lehden internet-sivusto 5.5.2002. https://www.tiede.fi/artikkeli/kysy/mista_johdettu_poikkeuksellisen_korkea_veren_hemoglobiini

KESTÄVYYSURHEILUSSA KÄYTETTYJÄ DOPINGMENETELMIÄ

Erytropoietiini (EPO)

Epo parantaa suorituskykyä kohottamalla kudosten hapensaantia, kun veressä hapetta kuljettavan hemoglobiinin määrä kasvaa. Tämän vuoksi EPOa on käytetty dopingaineena etenkin kestävyyslajeissa ja pitkäkestoisissa aerobisissa suoritteissa sisältävissä lajeissa. EPO on luokiteltu kiellettyjen aineiden listalle suoritusta parantavana aineena, mutta sen testaukseen liittyy edelleen haasteita.

Veritankkaus

Veritankkaus eli verensiirto on urheilun kestävyyslajeissa suorituskykyä parantava kielletty toimenpide, jossa siirretään joko säilytettyä omaa, toiselta henkilöltä otettua tai keinoverta elimistöön. Punasolujen suuri määrä parantaa hapenkuljetusta, mistä on etua pitkäkestoisista suoritusta vaativissa lajeissa. Veritankkaus on ollut kiellettyä vuodesta 1985 lähtien. Mikäli verensiirrossa on käytetty vierasta verta, se voidaan osoittaa verinäytteessä.

Efedriini

Efedriini on lääkeaine, jota on käytetty avaamaan hengitysteitä muun muassa astman ja keuhkoputkentulehdusten hoidossa. Kilpaurheilussa sitä on käytetty dopingaineena parantamaan rasioksenetokykyä ja estämään väsymystä. Muiden piristeiden tavoin efedriiniä käytetään voimaharjoittelussa räjähtävyyttä ja tehoa antamaan.

Hydroksietyylitärkkelys

Käytetty dopingaineena laskemaan veren hemoglobiinipitoisuutta sallittuihin rajoihin. Kaupallisena esim. HEMOHES ja HAES-STERIL.

Lähde: Wikipedia

Suomen joukkueessa toinen käry

Vahvimmat epäilykset kohdistuivat

viestimestari Janne Immoseen

Miettinen Heikki

LAHTI. LAHDEN HIIHDON MM-KILPAILUT PÄÄTTYIVÄT TOISEEN SUOMALASEEN DOPINGTAPAUKSEEN. SUOMALAINEN MIESHIIHTÄJÄ ON JÄÄNYT KIINNI DOPINGTESTISSÄ LAUANTAINA, JOLLOIN A-NÄYTE PALJASTI KIELLETTYJÄ AINEITA KÄYTETYN.

Suomen Hiihtoliiton johto sai lauantai-iltana tietää uudesta dopingtapauksesta, mutta vielä myöhään sunnuntaina liiton johto piti salassa epäillyn mieshiihtäjän nimen. Helsingin Sanomien saamien tietojen mukaan vahvin epäilty on Janne Immonen, joka voitti viestin MM-kultaa viime torstaina.

Janne Immonen oli ainoa Suomen viestijoukkueesta, joka joutui kansainvälisen hiihtoliiton dopingtestiin heti kisan jälkeen.

Hiihtoliiton johto oli yhteydessä epäiltyyn mieshiihtäjään viikonloppuna, mutta siitä huolimatta hiihtäjän nimeä ei kerrottu.

Liiton puheenjohtaja Paavo M. Petäjä lupasi moneen kertaan sunnuntain aikana, että syylliset kaivetaan esille. Päävalmentaja Kari-Pekka Kyrö lupasi ottaa vastuun tapahtuneesta. Tarkemmin hän ei asiaa kuvaillut.

Hiihdon MM-kilpailuissa rysähti ensimmäinen dopingpommi, kun Jari Isometsä kärysi Hemohes-nimisestä veren ohenteesta.

Helsingin sanomat 26.2.2001

Heikki Miettinen

Suomen maajoukkueen henkilöstöä Lahden MM-kisoissa

Kari-Pekka Kyrö	Päävalmentaja
Antti Leppävuori	Lajijohtaja
Pirkka Mäkelä	Lääkäri
Juha-Pekka Turpeinen	Lääkäri
Janne Immonen	Hiihtäjä
Jari Isometsä	Hiihtäjä
Milla Jauho	Hiihtäjä
Harri Kirvesniemi	Hiihtäjä
Virpi Kuitunen	Hiihtäjä
Mika Myllylä	Hiihtäjä

Nimi: _____

18. helmikuuta 2001. Olet ryhmäsi kanssa saanut dopingtestin tulokset, joissa selvisi, että suomalaishiihtäjä Jari Isometsän näyte on positiivinen. Katso nyt ote Hiihtoliiton tiedotustilaisuudesta, jossa Isometsä kertoo käyrystään ja vastaa kysymyksiin!

1. Miksi Isometsä on omien sanojensa mukaan käyttänyt Hemohes-nimistä kiellettyä ainetta?

---

2. Ketkä muut Suomen hiihtomaajoukkueen jäsenet ovat Isometsän mukaan tienneet kielletyn aineen käytöstä?

Tutki nyt muita saamiasi lähteitä. Arvioi sen jälkeen alla listattujen tulkintojen pätevyyttä prosentuaalisesti. Käytä koko 100%. Perustele kääntöpuolella vastauksesi lähteisiin viitaten.

0% = erittäin heikko tulkinta   100% = erittäin vahva tulkinta

a) Jari Isometsä on käyttänyt yksin Hemohesiä, koska hän kärsii luontaisesti korkeasta veren hemoglobiinitasosta.	_____	%
b) Jari Isometsä on käyttänyt Hemohesiä hiihtomaajoukkueen johdon hyväksynnällä, koska hän kärsii luontaisesti korkeasta veren hemoglobiinitasosta.	_____	%
c) Jari Isometsä on käyttänyt Hemohesiä hiihtomaajoukkueen johdon hyväksynnällä, koska hänen verensä hemoglobiinitasot ovat kohonneet kiellettyjen keinojen käytön vuoksi.	_____	%
d) Useat hiihtomaajoukkueen urheilijat ovat omin päin käyttäneet Hemohesiä, koska he kärsivät luontaisesti korkeasta veren hemoglobiinitasosta.	_____	%
e) Useat hiihtomaajoukkueen urheilijat ovat omin päin käyttäneet Hemohesiä, koska heidän verensä hemoglobiinitasot ovat kohonneet kiellettyjen keinojen käytön vuoksi. Hiihtomaajoukkueen johto ei ole tiennyt asiasta.	_____	%
f) Useat hiihtomaajoukkueen urheilijat ovat käyttäneet Hemohesiä, koska heidän verensä hemoglobiinitasot ovat kohonneet kiellettyjen keinojen käytön vuoksi. Hiihtomaajoukkueen johto on johtanut toimintaa.	_____	%

Perustele edellisen tehtävän vastauksesi! Muista viitata tutkimisi lähteisiin.
